

Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej
w Dziekanowie Leśnym
ul. Akinsa 6; 05-092 Łomianki
tel. 22-751-20-88, e-mail: spdl@edulomianki.pl

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Dziekanowie Leśnym w roku szkolnym 2024/2025

„Staram się dziecko zrozumieć, nie szkodzić mu, stwarzać mu warunki i bodźce, aby chciało być lepsze. Dobry człowiek to taki, który czuje co drugi czuje!

J. KORCZAK

“Dziecko chce być dobre. Jeśli nie umie – naucz, jeśli nie wie – wytłumacz, jeśli nie może – pomóż.”

J. KORCZAK

"Nauczanie jest nie tylko pracą, jedną z najcięższych, jest to przy tym sztuka wzniosła i twórcza, bo ma za zadanie stworzenie człowieka pełnego, doskonałego człowieka."

K. MAKUSZYŃSKI

WPROWADZENIE

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

WYCHOWANIE

Proces wspomaganie dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

PROFILAKTYKA

Profilaktyka rozumiana jest jako zapobieganie pojawieniu się i występowaniu niepożądanych zjawisk i procesów, określanych jako patologie życia społecznego oraz promowanie zjawisk alternatywnych w stosunku do tych, które próbuje się wyeliminować. System działań wzmacniających lub podtrzymujących pozytywne postawy uczniów w toku wychowania. Realizowana jest podczas działalności edukacyjnej szkoły.

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
9. Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i *resocjalizacji nieletnich* (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
10. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. z 2023 r. poz. 2301, z późn. zm.).
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2094 oraz z 2024 r. poz. 1302, z późn. zm.).
16. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025:
 - 1) Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.
 - 2) Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.
 - 3) Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
 - 4) Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji

- dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
- 5) Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
 - 6) Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.
 - 7) Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
17. Statut Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej Dziekanowie Leśnym.
18. Standardy Ochrony Małoletnich w Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Dziekanowie Leśnym.

I. Wstęp

Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Dziekanowie Leśnym opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo- profilaktyczny szkoły:

- tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej;
- określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego;
- uwzględnia kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora;
- ewaluacji programu wychowawczo - profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023/24;
- obserwacji uczniów przez nauczycieli oraz indywidualnych rozmów z uczniami;

- wniosków i analiz z pracy zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych oraz uwag, spostrzeżeń i wniosków nauczycieli, uczniów i rodziców.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju, zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym oraz prewencja i postwencja suicydalna. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły;
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie;
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski);
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły - udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły;
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu;
- inne ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki.

II. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultury Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, a także przedstawicielami innych kultur, kształtowanie postawy troski o środowisko i rozwijanie świadomości proekologicznej. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako podstawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

III. Model, sylwetka absolwenta

Ustalone przez społeczność szkolną wartości scalające wspólne dążenia i oczekiwania rodziców i pracowników szkoły stanowią podstawę powstania niniejszego profilu absolwenta szkoły podstawowej. Dążeniem Szkoły Podstawowej w Dziekanowie Leśnym jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Oczekiwany, optymalnym rezultatem wdrażania programu wychowawczo - profilaktycznego jest ukształtowanie sylwetki ucznia, który kieruje się wartościami promowanymi przez szkołę:

Absolwent klasy ósmej Szkoły Podstawowej:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności;
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia;
- szanuje siebie i innych;
- jest odpowiedzialny;
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne;
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi;
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego;
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne oraz świadomie i odpowiedzialnie korzysta z mediów społecznościowych oraz zasobów sieci internetowych, krytycznie analizuje informacje dostępne w internecie;
- jest gotowy do podejmowania inicjatyw, wytrwały w swym działaniu i postępowaniu;
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego;
- rozumie zależność pomiędzy stanem zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych);
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjno - ekologicznych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych;
- jest tolerancyjny i empatyczny;
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy;
- potrafi określić swój stan emocjonalny i wie, gdzie powinien szukać pomocy, gdy nie radzi sobie z emocjami;
- jest odpowiedzialny, gotowy do ponoszenia konsekwencji za swoje czyny;
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole;
- cechuje go ciekawość poznawcza;
- jest kreatywny, przedsiębiorczy;
- podejmuje działania innowacyjne;
- jest świadomy swoich potrzeb, ograniczeń, możliwości i potrafi wykorzystać wiedzę o sobie w codziennym funkcjonowaniu i podejmowaniu decyzji życiowych.

IV. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia, podejmowanie zachowań prozdrowotnych oraz umiejętności udzielania pierwszej pomocy;
- psychicznej – ukierunkowanej na budowanie adekwatnej samooceny, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników);

- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, tolerancji poglądów innych oraz empatycznym komunikowaniu się, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej;
- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w modelu absolwenta szkoły podstawowej;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
- kształtowanie postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę, poszanowanie symboli narodowych;
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowanie postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;
- wzmacnianie wśród uczniów poczucia własnej wartości i sprawczości;
- wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą i społecznością lokalną;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowawców i rodziców;
- doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- przygotowanie uczniów do bezpiecznego korzystania z zasobów sieci internetowej oraz mediów społecznościowych,
- kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w internecie i mediach społecznościowych,
- dostosowanie form wsparcia do potrzeb uczniów z uwzględnieniem aktualnej sytuacji epidemiologicznej,
- zapoznanie uczniów z podstawami prawa o ruchu drogowym w celu bezpiecznego poruszania się po drogach;
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców lub opiekunów;
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, korzystanie z dóbr kultury narodowej i światowej;
- kształtowanie postawy samodzielności, kreatywności i innowacyjności;
- rozwijanie i ugruntowanie wiedzy na temat ochrony klimatu;
- uświadamianie i podkreślanie korzyści ze znajomości prawa w codziennym życiu, czy gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi, w tym oszczędzania;
- kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych;
- kształtowanie u uczniów umiejętności postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na rozwój mogący przynieść trwałe korzyści;

- wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, takich jak samokontrola, radzenie sobie ze stresem, rozpoznawanie własnych stanów emocjonalnych;
- kształtowanie samodzielności i innowacyjności w działaniu uczniów;
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- budowanie wiedzy uczniów na temat możliwych form korzystania z profesjonalnego wsparcia psychologicznego w szkole i poza szkołą, z uwzględnieniem potrzeby budowania i wzmacniania zaufania dzieci i młodzieży do działań specjalistów;
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków psychoaktywnych, psychotropowych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
- poszerzenie wiedzy rodziców, opiekunów, nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów zażywania substancji psychoaktywnych, psychotropowych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i młodzieży;
- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą;
- podnoszenie świadomości oraz poziomu wiedzy o bezpiecznym i higienicznym używaniu mediów cyfrowych, w tym właściwych reakcji na zjawisko cyberprzemocy.

Działalność informacyjna w szkole polega na przekazywaniu informacji na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji szkodliwych, a także wpływu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w codziennym życiu.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych oraz używania środków psychoaktywnych i psychotropowych;
- przekazanie informacji uczniom, rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- informowanie uczniów, ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz metodach współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią, demoralizacją czy brakiem realizacji obowiązku szkolnego.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej (skierowanej do całego środowiska szkolnego), selektywnej (skierowanej do grup zwiększonego ryzyka i wskazującej (skierowanej do konkretnych osób potrzebujących wsparcia).

Działania profilaktyczne kierowane są do uczniów, nauczycieli i rodziców/opiekunów.

- działania kierowane do uczniów:

- wspieranie uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych;
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły;
- realizowanie wśród uczniów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, prewencji suicydalnej dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych;
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- udział w programach prozdrowotnych i proekologicznych.

- działania kierowane do nauczycieli:

- poszerzenie kompetencji nauczycieli, specjalistów w zakresie tematów dotyczących pracy wychowawczej z uczniami;
- udział w szkoleniach, warsztatach i wykładach rozwijających kompetencje wychowawcze;
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych.

- działania kierowane do rodziców lub opiekunów:

- realizowanie wśród rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych, promocji zdrowia psychicznego oraz prewencji suicydalnej;
- poszerzenie kompetencji rodziców w zakresie wychowania dzieci i młodzieży poprzez organizowanie spotkań, informowanie o dostępnych materiałach, szkoleniach itp.;
- współpraca z rodzicami lub opiekunami w celu odpowiedzialnego korzystania przez uczniów z zasobów sieci internetowych oraz mediów społecznościowych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- integrację zespołów klasowych, umacnianie poczucia przynależności do grupy społecznej (klasa, szkoła);
- wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i proekologicznych (zwłaszcza zmian klimatu);
- rozwijanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej;
- przeciwdziałanie przemocy i agresji;
- rozwijanie kreatywności, samodzielności, przedsiębiorczości i innowacyjności;
- troskę o szeroko pojęte bezpieczeństwo uczniów, zwiększanie poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole;

- rozwijanie uzdolnień i pasji uczniów, wspomagających w odkrywaniu mocnych stron, zasobów;
- zwiększanie motywacji uczniów do systematycznej nauki, udziału w konkursach, zawodach sportowych i zajęciach pozalekcyjnych;
- rozwijanie umiejętności traktowania innych z szacunkiem, empatią, uwrażliwiających na potrzebę wspierania innych w sytuacjach kryzysowych;
- wzmacnianie kondycji psychicznej uczniów, budowanie odporność psychicznej, kształtowanie umiejętności motywacji do przezwycięzania trudności, uczenie praktycznych umiejętności reagowania/radzenia sobie w sposób konstruktywny w sytuacjach trudnych/kryzysowych (przeciwdziałających kryzysowi psychicznemu uczniów);
- budowanie zaufania uczniów w stosunku do wychowawców, nauczycieli przedmiotowych oraz specjalistów, tak aby w razie potrzeby korzystali z ich wsparcia;
- rozwijanie umiejętności korzystania z pomocy innych i proszenia o pomoc;
- realizację działań zmierzających do zrozumienia procesów uzależnień, zwłaszcza od komputera, telefonu i internetu;
- realizację działań z zakresu szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień oraz cyberprzemocy i hejtu.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie i utrwalanie norm zachowania obowiązujących w szkole;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, kształtowanie umiejętności budowania adekwatnej samooceny i wiary we własne możliwości;
- wspomaganie uczniów w odpowiedzialnym i krytycznym korzystaniu z zasobów sieci internetowych oraz mediów społecznościowych;
- promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie nawyków prozdrowotnych;
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji w sposób konstruktywny i radzenia sobie ze stresem w sposób akceptowany społecznie;
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku w sytuacjach trudnych;
- znajomość zasad ruchu drogowego - bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły;
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystania ze środków psychoaktywnych, psychotropowych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu, narkotyków);
- przeciwdziałanie agresji i przemocy rówieśniczej w szkole.

V. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno - pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych;
- stwarza warunki do realizacji procesu wychowawczego w szkole;
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne; dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły;
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia - ze szczególnym wykorzystaniem w procesach edukacyjnych narzędzi

i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów;

- nadzoruje bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych;
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w tym w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły;
- współpracuje z zespołem wychowawców, nauczycielami, specjalistami oraz samorządem uczniowskim, wspomagając w realizacji zadań;
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły;
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego.

2. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym działań wspierających kondycję psychiczną uczniów;
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do indywidualnych potrzeb uczniów;
- opracowuje projekt programu wychowawczo - profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców;
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo- profilaktycznego;
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo- profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas oraz specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji szkolnego programu wychowawczo- profilaktycznego;
- nagradzają pozytywną uwagą wszelkie zachowania pożądane uczniów;
- udzielają wsparcia uczniom w sytuacjach trudnych i konfliktowych;
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego uczniów oraz zachowań ryzykownych;
- reagują na wszelkie sygnały o ryzyku zachowań autodestrukcyjnych uczniów oraz na niepokojące zachowania uczniów mogące wskazywać na zamiary samobójcze;
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
- udzielają uczniom pomocy w przewycięzaniu niepowodzeń szkolnych;
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu demokracji i patriotyzmu;
- rozmawiają z uczniami i rodzicami lub opiekunami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce;
- są członkami zespołów wychowawczych i wykonują określone zadania;
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy uczniów;
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenia dla ucznia;

4. **Wychowawcy klas:**

- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów;
- we współpracy z zespołem psychologiczno - pedagogicznym diagnozują sytuację wychowawczą w klasie;
- wzmacniają pozytywne zachowania uczniów;
- dostrzegają problemy uczniów;
- udzielają wsparcia uczniom w sytuacjach trudnych i konfliktowych;
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo - profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów;
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły;
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy;
- przewodniczą zespołowi wychowawczemu swojej klasy;
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z procedurami obowiązującymi w szkole;
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem, psychologiem szkolnym, pedagogiem specjalnym i innymi specjalistami pracującymi z uczniami objętymi pomocą psychologiczno – pedagogiczną;
- obserwują stany emocjonalne uczniów, reagują w sytuacjach utrzymującego się obniżonego nastroju poprzez konsultację z psychologiem/ pedagogiem szkolnym i pedagogiem specjalnym oraz rodzicami lub opiekunami uczniów;
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji;
- w miarę możliwości dbają o dobre relacje uczniów w klasie;
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych;
- współpracują z sądem, policją oraz innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży;
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

5. **Pedagog/ psycholog szkolny/ pedagog specjalny:**

- diagnozuje środowisko wychowawcze oraz potrzeby uczniów, w tym stan kondycji psychicznej uczniów;
- współpracuje z nauczycielami, specjalistami, rodzicami/opiekunami i uczniami w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów;
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno - pedagogiczną w odpowiednich formach;
- współpracuje z rodzicami/opiekunami uczniów potrzebujących szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, a także wsparcia psychologicznego;
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów;
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno - pedagogicznej rodzicom/opiekunom uczniów;
- wspiera nauczycieli w identyfikacji pojawiających się trudności uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia;